

Met de blik naar binnen

Pianist Michiel Borstlap verrast: zijn energieke, virtuoze jazz heeft plaatsgemaakt voor sobere, introspectieve pianomuziek.

TEKST **Mischa Andriessen**

Met een nieuwe cd 'Reflective' en een uitgebreide tournee langs de Nederlandse theaters viert pianist Michiel Borstlap (47) zijn 25 jaar in het vak. In 1988 werd hij uitgenodigd te komen spelen op Mallorca. Met een heus contract en een heuse gage, 75.000 peseta's groot. Daar bleef het niet bij. De eigenaar van de plaatselijke jazzclub was zo onder de indruk dat hij Borstlap vroeg om vast in zijn café te komen spelen. Negentig dagen optreden, 's nachts van 1 tot 4, een week vrij en dan weer een lange reeks concerten. Borstlap: "Ik was net begonnen op het conservatorium. Daar vonden ze het goed als ik deze 'gig' aannam, mits ik in juni kwam voorspelen om te laten horen dat ik vorderingen maakte en niet een jaar op het strand lag."

Mallorca bleek een eiland waar tegenstellingen werden verenigd. Borstlap: "Chopin heeft daar gezeten, de piano waarop hij heeft gespeeld, stond er nog. Overdag studeerde ik klassiek piano, Bach, Chopin, Debussy, Alban Berg. Ik had de sleutel van een kamer op het conservatorium daar en oefende de hele dag op de vleugel. 's Nachts speelde ik dan in die jazzclub. In een totaal andere ambiance, ik zag daar veel drank, drugs en eenzaamheid. Soms was er niemand. De eigenaar was ook eigenaar van een supermarkt, stond vaak te slapen achter de bar. Om vijf uur ging de tent dicht, dan moest hij weer in zijn supermarkt aan de slag."

Op het conservatorium studeerde Borstlap zowel jazz als klassiek. De liefde voor beide genres kreeg hij van huis uit mee en verdween nooit. Een carrière in de klassieke muziek

heeft Borstlap echter nooit overwogen.

"Ik houd erg van klassiek, maar het idee dat als ik een Nocturne van Chopin speel, over de hele wereld op precies dat moment nog zeker 88 anderen exact diezelfde noten spelen, heeft me altijd tegengestaan. Ik wil mijn eigen muziek spelen."

Het werd dus jazz, al raakte de klassieke muziek nooit helemaal uit beeld. Tien jaar geleden componeerde Borstlap op uitnodiging van de Emir en Emira van Qatar een opera. Naast zijn jazzwerk schreef hij bovendien muziek voor films en commercials.

Toch zal de nieuwe cd 'Reflective' voor wie Borstlap een tijd niet heeft gevolgd volslagen verrassend klinken. Zijn energieke, virtuoze jazz heeft plaatsgemaakt voor sobere, introspectieve pianomuziek. Technisch gezien niet bijzonder moeilijk, essentieel is vooral wat er niet gespeeld wordt.

Borstlap: "Het gaat om de stiltes en de emotie in de noten. Ik wilde iets anders, een plaat waarbij je onderuitzakt en ademhaalt. Ik heb goed geluisterd naar het werk van moderne componisten als Philip Glass, Ludovico Einaudi en Ryuichi Sakamoto en geprobeerd daar mijn eigen weg in te vinden. De linkerhand is bijvoorbeeld minimalistisch, maar met rechts wilde ik toch wel gulle melodieën blijven spelen."

Juist omdat het zo minimaal is, heeft de totstandkoming van de cd veel moeite gekost. "Het zit in de nuances, het ene werkt wel, het andere totaal niet. Bij sommige nummers zat ik avond na avond aan de piano, alleen de linkerhand, wachtend tot zich een partij voor rechts aandienende, en er kwam niets, wekenlang niets, en dan ineens toch."

Dankzij de concerten die Borstlap aan huis geeft, wist hij precies welke composities werkten en welke niet. "Er is geen afstand, je merkt alles en dat is goed, want ik wil met deze muziek per se communiceren. Dit keer is er geen techniek om me achter te verschuilen. Het raakt je of niet. Als ik terugkijk, is dat ook het grootste verschil met toen ik begon. Toen durfde ik nog niet goed de communicatie aan te gaan, terwijl het nu voor mij de kern is."

Michiel Borstlap: 'Reflective', Harmonia Mundi', tournee t/m februari

Zijn energieke, virtuoze jazz heeft plaatsgemaakt voor sobere, introspectieve pianomuziek

Michiel Borstlap: 'Ik wil met deze muziek communiceren.

Dit keer is er geen techniek om me achter te verschuilen. Het raakt je of niet.'

